

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 62/2011 a dialogului social, care stabilesc necesitatea unui număr de 15 salariați din aceeași unitate pentru constituirea unui sindicat, sunt contrare dreptului constituțional de asociere – Excepție de neconstituționalitate ridicată direct de către Avocatul Poporului

Avocatul Poporului a sesizat direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 62/2011 a dialogului social, republicată, apreciind că dispozițiile sus-menționate sunt contrare dreptului de asociere garantat de art. 40 alin. (1) din Constituția României, art. 11 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 5 din Carta Socială Europeană, revizuită.

Deși Curtea Constituțională s-a pronunțat prin **Decizia nr. 939/2012** asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea dialogului social nr. 62/2011, **în sensul constituționalității**, Avocatul Poporului apreciază că, în prezent, se impune reexaminarea dispozițiilor legale criticate, având în vedere stadiul actual al societății românești, al noilor realități sociale și economice din România, în condițiile în care impunerea unui număr de cel puțin 15 angajați din aceeași unitate pentru constituirea unui sindicat conduce la suprimarea dreptului la asociere sau ar fi sinonimă cu o asemenea suprimare.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile sus-menționate din Legea nr. 62/2011 sunt în afara spiritului Legii fundamentale, a Convenției europene și, nesocotind situația economică și socială din România, afectează însăși libertatea sindicală ca urmare a **impunerii prin lege a unui număr minim de membri pentru constituirea unui sindicat, raportat la aceeași unitate**. Potrivit datelor statistice, **“Mărimea medie a unei întreprinderi din industrie a fost de circa 26 de salariați, în timp ce în comerț a fost de circa 5 salariați.”** (Comunicat de presă nr. 281 din 19 noiembrie 2014 - Activitatea întreprinderilor din industrie, construcții, comerț și servicii de piață, în anul 2013 – date provizorii, www.insse.ro). Ca atare, într-o economie ce se bazează pe întreprinderi mici și mijlocii, cu o medie între 5 și 26 de salariați, pragul minim de 15 salariați pentru înființarea

unui sindicat apare ca excesiv și reprezintă o piedică pentru angajații din întreprinderile mici și mijlocii de a-și face un sindicat.

Totodată, sunt nesocotite și prevederile art. 2, art. 7 și art. 8 pct 2 din **Convenția nr. 87/1948 privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical**. Astfel, **libertatea salariaților de a da naștere unui sindicat este un drept garantat inclusiv de norma internațională**, neputând fi subordonată unor elemente de natură să limiteze exercitarea sa. Mai mult, cerințele legii nu pot fi de așa natură încât să suprime chiar substanța dreptului, în sensul eliminării posibilității reale și efective de exercitare a dreptului, în limitele configurate de însăși legea supremă a statului. Sunt create, astfel, premisele înlăturării condiției impuse pentru constituirea unui sindicat și care afectează grav dreptul cetățenilor la liberă asociere. În acest sens sunt și **Concluziile XIII-5 ale Comitetului European pentru Drepturi Sociale**, care, în interpretarea **art. 5 din Carta Socială Europeană, revizuită**, a considerat că, atunci când legislația stabilește un număr minim de persoane necesar pentru a constitui un sindicat considerat excesiv, aceasta ar putea reprezenta un obstacol la constituirea unui sindicat, încălcându-se astfel libertatea de asociere.

În ceea ce privește **impunerea prin textul legal criticat ca membrii fondatori să provină din aceeași unitate**, Avocatul Poporului consideră că prin aceasta se aduce atingere dreptului fundamental al libertății de asociere, întrucât se înlătură efectiv posibilitatea salariaților din unitățile mici și mijlocii de a avea propriile organizații sindicale. Lipsa unei justificări reale în reglementarea acestor condiții restrictive se poate deduce și din faptul că, ulterior constituirii, într-un sindicat se pot afilia salariați, indiferent de unitatea din care provin.

În argumentarea demersului său, Avocatul Poporului observă că în jurisprudența sa, **Curtea Constituțională a arătat că, pe fondul indiscutabil al evoluției societății, noile realități politice, sociale, economice, culturale trebuie să fie normate, să se regăsească în conținutul dreptului pozitiv. Dreptul este viu, astfel că, odată cu societatea, și el trebuie să se adapteze modificărilor survenite** (a se vedea, în acest sens, pct. 3 din Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011).

Întreaga motivație pe care se bazează opinia Avocatului Poporului se regăsește pe site-ul instituției, la secțiunea **Contencios constituțional – Excepții de neconstituționalitate**.

Matei Vîrtosu
Purtător de cuvânt,
AVOCATUL POPORULUI

20 februarie 2017